

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201820
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8820201820.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci žalobkyne: J. D., X.. XX. XX. XXXX, L. E.. H. XXX/XX, XXX XX Y. X. V., zastúpená: JUDr. Andrej Cifra, advokát. Ul. J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec proti žalovanému: J. L. C.. R., G. X. X, XXX XX L., zastúpený: Advokátka kancelária RELEVANS s. r. o., Dvořákovo nábrežie č. 8A, 811 02 Bratislava, v konaní o zaplatenie finančného zadostučinenia s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni finančné zadostučinenie v sume 1.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou tunajšiemu súdu dňa 14. 07. 2020 domáhala voči žalovanému zaplatenia finančného zadostučinenia v sume 2.045,92 eur a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 14. 03. 2014 uzatvorili žalobkyňa v postavení dlžníka a spoludlžník (Patrik Šesták) a žalovaný Zmluvu o úvere dobrá pôžička č. 1417362347 (ďalej aj len „Zmluva o úvere“). Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní sp. zn. 11Csp/129/2019 právoplatným rozsudkom, č. k.: 11Csp/129/2019-172 zo dňa 26. 02. 2020, rozhodol že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 1) rade titulom bezdôvodného obohatenia sumu 2.045,92 eur s prísl., zmluva o úvere č. 1417362347 zo dňa 14. 03. 2014 uzavretá medzi žalobkyňou v 1) rade, žalobcom v 2) rade a žalovaným je neplatná a že žalobkyňa v 1) rade a žalobca v 2) rade majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobkyňa, ktorá je v pozícii spotrebiteľa, na základe vyššie uvedeného úspešne uplatnila na súde porušenie práva, ako aj povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi, čím jej vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý zodpovedá za porušenie práva alebo povinnosti. Žalobkyňa má v súlade s § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj len ako „Zákon č. 250/2007 Z. z.“) nárok na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za viacnásobné porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Žalovaný je povinný pri výkone svojej činnosti postupovať s odbornou starostlivosťou a v súlade so zákonom. Žalovaný tak v predmetnej veci konal voči žalobkyni spôsobom odporujúcim zákonu. Žalovaný pri poskytovaní spotrebiteľských úverov paradoxne hromadne bez rizika porušuje zákon a pokiaľ mu za to nehrozí žiadna sankcia, tak samozrejme nemá dôvod svoju prax meniť; len mizivá časť poškodených klientov sa so svojimi nárokmi obracia na súd a orgány dozoru (NBS) nemajú právomoc

na adekvátny zákrok resp. podľa žalobkyni dostupných informácií svoje kompetencie nevyužívajú naplno. Požadované finančné zadosťučinenie žalobkyne je na jednej strane satisfakciou pre samotnú žalobkyňu, ktorá bola vystavená protiprávnemu konaniu žalovaného ale súčasne je aj vyjadrením sankcie, ktorá postihuje žalovaného, ktorý závadne konal (rozsudok NS SR 6Obo/302/2006 z 20. 03. 2008). Pre stanovenie kritérií výšky primeraného zadosťučinenia je potrebné vychádzať zo zámeru zákonodarcu a z ustálenej judikatúry, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú. Satisfakčná funkcia vyjadruje odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybné ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nebude dopúšťať v takej intenzite. Sankčná funkcia má súčasne dostatočne odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi. Pokiaľ má mať finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, treba vychádzať z toho, že primerané finančné zadosťučinenie by sa malo rovnať majetkovej ujme, ktorá bola spotrebiteľovi spôsobená. Žalovaný dodávateľ má jednoduchú možnosť sa jej plateniu do budúca vyhnúť tým, že bude podnikáť v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi. Hoci sa nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobkyne bezpochyby došlo. Žalovaný, ako to vyplýva z rozhodnutia vo veci Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/129/2019, prijal od žalobkyne plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol. Bezdôvodné obohatenie sa žalovaného hodnotí ako konanie odporujúce dobrým mravom. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. V označenom súdnom konaní bolo popritom aj právoplatne rozhodnuté o určení neplatnosti zmluvy o úvere č. 1417362347 zo dňa 14. 03. 2014 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným. Žalobkyňa bola aj s ohľadom na postoj žalovaného vo veci Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/129/2019, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby, dlhodobo nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania. Pritom je preukázané, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý žalobkyni predložil na podpis úverovú zmluvu v rozpore so zákonom a snažil sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť sumou 2.045,92 eur. V mnohých prípadoch bankové a nebankové spoločnosti poskytujúce úvery a pôžičky požadujú v obdobných zmluvných vzťahoch odplatu, na ktoré neexistuje platný titul a v registroch spotrebiteľských úverov je evidovaných množstvo neexistujúcich dlhov práve v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti mnohých úverových zmlúv. Žalovaný nejaví žiadnu snahu tento nezákonný stav dobrovoľne napraviť alebo mu predchádzať v existujúcich zmluvných vzťahoch a ťaží z toho, že len málo poškodených klientov spotrebiteľov sa dozvie, že boli poškodení a z tých, čo sa to dozvedia iba niekoľkí sú ochotní domáhať sa nápravy aj súdnou cestou. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie minimálne vo výške 2.045,92 eur, pričom táto čiastka zodpovedá sume 2.045,92 eur, o ktorú sa žalovaný chcel na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť. V tejto súvislosti je potrebné upriamiť pozornosť aj na fakt, že žalovaný sa okrem získania neoprávneného bezdôvodného obohatenia na úkor žalobkyne, dopustil porušenia ďalšej právnej povinnosti, ktorá sa premietla aj do samostatného právoplatného výroku súdu o určení neplatnosti Zmluvy o úvere. Finančné zadosťučinenie v celkovej výške 2.045,92 eur považuje jednak za primerané na vyrovnanie ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, súčasne aj za určitú satisfakciu za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a aj za sankciu postihujúcu žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy závadne konal. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (nález ÚS ČR, III. ÚS 170/99). Za prvotné základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobkyninho práva bolo zasiahnuté a samotná výška finančného zadosťučinenia je potom druhotná a sprevádzajúca. Žalobkyňa má preto právo na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy finančného zadosťučinenia (nie zo sumy žalovanej), a priznanie plnej náhrady trov je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ [§ 255 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], nakoľko ten sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková S., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 926 - 927).

3. K žalobe sa vyjadril dňa 12. 08. 2020 žalovaný, ktorý uviedol že má za to, že všetky skutkové tvrdenia žalobkyne sú nepodstatné a v celej miere nepravdivé, preto žalovaný skutkové tvrdenia protistrany v celom rozsahu v zmysle § 151 CSP popiera a uvádza vlastné tvrdenia o predmetných skutkových

okolnostiach. Žalobkyňa podanou žalobou požaduje, aby jej súd priznal voči žalovanému primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2.045,92 eur. Tento svoj nárok odvodzuje od ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Žalobkyňa poukazuje na Rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/129/2019 z 26. 02. 2020, pričom v tomto konaní bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyni sumu 2.045,92 eur s príslušenstvom. Rovnako súd určil, že zmluva o úvere č. 1417362347 zo dňa 14. 03. 2014 uzatvorená medzi zmluvnými stranami je neplatná. V prvom rade je potrebné uviesť, že žalobkyňa samotný nárok ako ani výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia v zásade žiadnym relevantným spôsobom neodôvodňuje. Žalobkyňa dokonca výšku (podľa nej) primeraného finančného zadosťučinenia žiada v totožnej výške, v akej bol žalovaný povinný vydať bezdôvodné obohatenie žalobkyni. Žalobkyňa v podanej žalobe však uvádza akurát to, že malo ísť o viacnásobné porušenie práva žalobkyne. Aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, na ktoré poukazuje okresný súd (sp. zn. 3Obo/147/2007, 6Obo/302/2006) napriek tomu, že v súvislosti s priznanou výškou finančného zadosťučinenia je treba uviesť, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok, totiž vyplýva, že je treba mať na zreteli, že finančné zadosťučinenie a jeho výška má byť „kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnutý utrpel“, resp. „prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca týmto konaním žalovaného strpieť“. Inak povedané, aj keď predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa to, aby spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej predpismi na jeho ochranu, je treba zrozumiteľne uviesť, či a ktoré práva žalobcu ako spotrebiteľa boli porušené postupom žalovaného a posudzovanou úverovou zmluvou v danom, konkrétnom - tu v prejednávanej veci prípade. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnúť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnú je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti (výšku uvedenú v petite nemôže súd prekročiť). V tomto smere podľa mienky žalovaného nie je postačujúce, pokiaľ žalobkyňa navrhuje určitú sumu primeraného finančného zadosťučinenia, avšak túto požadovanú výšku žiadnym spôsobom neodôvodní v tom smere, aký vplyv malo alebo mohlo mať porušenie práva spotrebiteľa na jej osobu, a to zvlášť za skutkových okolností tohto prípadu. Ďalej je potrebné uviesť, že žalobkyni bolo zo strany žalovaného vyplatené bezdôvodné obohatenie vo výške 2.045,92 eur s prísl. titulom toho, že zmluva bola vyhlásená za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi, ako aj titulom toho, že zmluvu by bolo možné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Už samotné tieto inštitúty majú pritom aj sankčný rozmer a majú pôsobiť odstrašujúco, nakoľko ich uplatnením veriteľ stráca v podstate akúkoľvek „odmenu“ za poskytnutie peňažných prostriedkov. Strata akejkoľvek odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov pritom má pre veriteľov vrátane žalovaného nezanedbateľný ekonomický dosah, keďže sú im odčerpané finančné prostriedky slúžiace predovšetkým na chod podniku, teda náklady na prevádzku, mzdové náklady a pod. Žalovaný má preto jednoznačne za to, že už samotná neplatnosť úverovej zmluvy a nútene zaplatené bezdôvodné obohatenie predstavovali pre žalovaného v okolnostiach prejednávanej veci dostatočne tvrdú sankciu. Priznanie akéhokoľvek ďalšieho peňažného plnenia titulom primeraného finančného zadosťučinenia bez toho, aby boli zo strany žalobkyne preukázané závažné okolnosti predovšetkým nemajetkovej povahy (preukázanie významného psychického stresu a pod.) by preto neprimerane zvýhodňovalo spotrebiteľa a žalovaného v podstate postihovalo dvojnásobnou sankciou za rovnaké porušenie právneho predpisu, čo je situácia v právnom štáte v zásade neprípustná. Žalovaný má v tomto smere za to, že zo strany konajúceho súdu je potrebné, vzhľadom k okolnostiam prejednávanej veci vysporiadať sa aj s tým, či uplatnením práv takýmto spôsobom zo strany žalobkyne nedochádza k výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý nepožíva právnu ochranu. Napokon, je potrebné uviesť aj to, že čo sa týka požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia, aj pokiaľ by konajúci súd vyhodnotil, že nárok žalobkyne je daný (s čím žalovaný zásadne nesúhlasí), nemožno sa za žiadnych okolností stotožniť s navrhovanou výškou primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovaný má za to, že v okolnostiach prejednávanej veci by bolo možné uvažovať len o určitej „symbolickej“ sume.

4. Následne sa opäť vyjadrila žalobkyňa, ktorý uviedla, že nárok žalobkyne na primerané finančné zadostučinenie je daný, pretože žalobkyňa v postavení spotrebiteľa uspela proti žalovanému dodávateľovi v konaní OS Vranov nad Topľou 11Csp/129/2019. Pre vznik tohto samostatného právneho nároku právna norma § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nič ďalšie nepredpokladá. Nárok na primerané finančné zadostučinenie je uplatnený vo výške získaného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Je potrebné zdôrazniť, že primerané finančné zadostučinenie je samostatným právnym nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku, ako už bolo vyššie uvedené, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a podľa názoru žalobkyne, súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátne sankcia, dodávateľovi sa z finančného hľadiska neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadostučinenia. Pri posudzovaní výšky primeraného finančného zadostučinenia treba brať do úvahy aj nasledovné kritéria:

- spôsobená materiálna ujma (bezdôvodného obohatenie na strane dodávateľa vo výške 2.045,92 eur), ktorá sa premietla do zníženia rodinného rozpočtu žalobkyne spotrebiteľky a tým aj do zníženia životnej úrovne jej rodiny,
- hrozba ďalšej materiálnej ujmy (dojednaný nárok na odplatu bez právneho dôvodu vo výške 8.320 eur),
- trvanie materiálnej ujmy v podobe pokračujúceho bezdôvodného obohatenia (od 15. 01. 2018 do 21. 05. 2019),
- k dobrovoľnému splneniu nároku žalovaným dodávateľom nedošlo (žalobkyňa pred začatím konania OS Vranov nad Topľou 11Csp/129/2019 zaslala cestou právneho zástupcu predžalobnú výzvu, ktorej dodávateľ nevyhovel),
- priebeh súdneho konania OS Vranov nad Topľou 11Csp/129/2019, v priebehu ktorého žalovaný nárok kontinuálne popieral a v rámci konania bola žalobkyňa vypočúvaná,
- napriek prebiehajúcej konaniu OS Vranov nad Topľou 11Csp/129/2019 žalovaný naďalej písomne požadoval od žalobkyne zaplatenie nároku na ostatok nedôvodnej odplaty,
- stres žalobkyne spotrebiteľky spojený s uplatnením nároku voči veľkej banke súdnou cestou.

5. V duplike sa žalovaný vyjadril nasledovne: žalovaný má za to, že všetky skutkové tvrdenia žalobkyne v podanom vyjadrení sú nepodstatné a v celej miere nepravdivé, preto žalovaný skutkové tvrdenia protistrany v celom rozsahu v zmysle § 151 CSP popiera a uvádza vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach. Žalovaný naďalej poukazuje na tú skutočnosť, a síce, že žalobkyňa doteraz neosvedčila v intenciách daného prípadu - z akých konkrétnych zistených skutkových okolností vychádzala, keď dospela k požadovanej sume, ktorá má údajne pôsobiť ako satisfakcia, za „útrapy“ spojené s predchádzajúcim konaním, resp. konaním, ktoré je podkladom pre danú kauzu. Žalovaný má preto jednoznačne za to, že už samotná neplatnosť úverovej zmluvy vyslovená v predchádzajúcom súdnom konaní a nútene zaplatené bezdôvodné obohatenie predstavovali pre žalovaného v okolnostiach prejednávanej veci dostatočne tvrdú sankciu. Žalovanému je síce známa tá skutočnosť, a síce, že predpokladom priznania finančného zadostučinenia je v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa to, aby spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej predpismi na jeho ochranu. Na druhej strane je však treba zrozumiteľne uviesť, či a ktoré práva žalobkyne ako spotrebiteľa boli porušené postupom žalovaného a posudzovanou úverovou zmluvou v danom prípade, čo však zjavne absentuje. Ako už žalovaný poukazoval vo svojom predchádzajúcom vyjadrení, v súvislosti s priznanou výškou finančného zadostučinenia je treba uviesť, že nárok na primerané finančné zadostučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok, ktoré si spotrebiteľ častokrát svojvoľne dokresľuje v snahe získať čo najväčšiu možnú výšku finančnej kompenzácie. V danom prípade je potrebné mať na zreteli, že finančné zadostučinenie a jeho výška má byť „kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnúť, v danom prípade spotrebiteľ utrpel“, resp. „prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musela žalobkyňa týmto konaním žalovaného strpieť“. Žalobkyňa však nepreukázala k akým stratám vo vzťahu k jej osobe došlo. Absentuje akákoľvek žalobkynina úvaha, ktorá by aspoň čiastočne verifikovala, jej možné straty. Žalobkyňa v predmetnom vyjadrení ďalej tvrdí, že uplatňuje nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške získaného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Žalobkyňa síce vo svojom vyjadrení cituje z viacerých rozhodnutí súdov pokiaľ ide o všeobecne právnou praxou prijaté názory týkajúce sa

priznania primeraného finančného zadosťučinenia, avšak bez uvedenia jednotlivých kritérií pre určenia výšky finančného zadosťučinenia. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť a síce, že nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je nepochybne nárokom objektívnym, a tento nárok nemožno odvodzovať len od subjektívnych pocitov a prianí tej ktorej žalujúcej strany. Žalovaný má aj naďalej za to, že žalobkyňa nárok, ako aj výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia v zásade žiadnym relevantným spôsobom neodôvodňuje. Žalobkyňa dokonca výšku (podľa nej) primeraného finančného zadosťučinenia žiada v totožnej výške, v akej bol žalovaný povinný vydať bezdôvodné obohatenie žalobkyni, pričom v podanej replike uvádza, že malo ísť o viacnásobné porušenie práva žalobkyne. Žalovaný má za to, že žalobkyňa v podanom vyjadrení veľmi nepresvedčivo odôvodňuje svoj nárok z hľadiska objektivity, pričom sa sústreďuje len na subjektívne nároky ak uvádza, že jej bola spôsobená materiálna ujma, ktorá sa premietla do rodinného rozpočtu. Žalobkyňa však neosvedčila adekvátnym spôsobom (resp. neučinila tak vôbec) že by tvrdené bezdôvodné obohatenia istým spôsobom ovplyvnilo rodinný rozpočet, pričom ani nepreukázala napr. počet členov rodiny, resp. osôb, žijúcich v spoločnej domácnosti. Napokon je potrebné pripomenúť, že požadovaná suma od žalovaného jej bola uhradená v plnej výške. Je preto zrejme, že údajná spôsobená materiálna ujma je zo strany žalobkyne nepreukázaná, a viaže sa len na úroveň nepodloženej domnienky. S poukazom na vyššie uvedené má žalovaný za to, že hrozba ďalšej materiálnej ujmy, ako aj jej samotné trvanie sú nespôsobilé založiť objektívny nárok na priznanie finančného zadosťučinenia v požadovanej výške a to najmä s poukazom na existenciu Rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou spis. zn. 11Csp/129/2019 zo dňa 26. 02. 2020. Ďalším dôvodom je podľa žalobkyne skutočnosť, že k dobrovoľnému nároku žalovaným nedošlo, nakoľko žalobkyňa pred začatím súdneho konania zaslala cestou právneho zástupcu predžalobnú výzvu, ktorej žalovaný nevyhovel. Odôvodňovať nárok na priznanie finančného zadosťučinenia tým, že žalobkyňa adresovala druhej sporovej strane predžalobnú výzvu, ktorej vyhotovenie a zaslanie navyše prezentuje ako vzniknutú ujmu, je zjavne účelové. Totožne má žalovaný za to, že odôvodňovať predmetný nárok tým, že žalovaný si z pozície sporovej strany dôsledne uplatňoval svoje procesné práva a to tým, že požadovaný nárok žalobkyne kontinuálne popieral v dôsledku čoho sa žalobkyňa musela podrobiť výsluchu, pôsobí až absurdne. Ako už bolo uvedené, žalobkyňa adekvátnym spôsobom neosvedčila výšku požadovaného finančného zadosťučinenia a jeho odôvodnenie s poukazom na vyššie uvedené je preto nutné považovať ako účelové bez preukázania tvrdenej ujmy.

6. Súd vo veci pojednával dňa 10. 09. 2021.

7. Na pojednávaní dňa 10. 09. 2021 žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že čo sa týka podanej žaloby trvá na nej v celom rozsahu. Má zato, že primerané finančné zadosťučinenie, ktoré by malo byť poskytnuté žalobkyni je dôvodné. Žalobkyňa v roku 2014, v marci, uzatvorila zmluvu s Poštovou bankou, ktorá neskôr v roku 2020 bola vyhodnotená OS Vranov nad Topľou ako neplatná. Žalovaný bol súčasne povinný zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 2.045,- eur. V dôsledku porušenia zákona zo strany žalovaného došlo k situácii, že žalobkyňa v januári 2018 si splnila svoj záväzok voči žalovanému, keď vrátila sumu poskytnutého úveru sumu 5.000,- eur a následne bola od januára 2018 do mája 2019 vystavená situácii, že mesačne musela uhrádzať v dobrej viere sumu 111,- eur. Až následne sa obrátila na advokátsku kanceláriu a snažila sa situáciu riešiť. Bola nútená podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, aby sa zvrátil ten nepriaznivý stav, ktorý bol týmto konaním žalovaného vytvorený. Má zato, že primerané finančné zadosťučinenie má dve základné zložky a dve základné funkcie a to je funkcia satisfakčná a funkcia sankčná. Sankčná funkcia má mať výrazný dopad na konanie dodávateľa, ktorý poruší zákon, aby v budúcnosti bolo preňho dostatočne dôležité predpisy dodržiavať a dostatočne odstrašujúce ich porušovať. V tomto smere má zato, že žalovaný je bankovou inštitúciou, ktorá má veľmi dobré ekonomické výsledky a finančné zadosťučinenie v danej výške ako žiada žalobkyňa musí byť uhradené celé. Poukázala na výsledky z verejne dostupného portálu finstat.sk, z ktorého vyplývajú tržby ako aj zisky na úrovni niekoľkých miliónov eur. Požadovaná suma zo strany žalobkyne je, dá sa povedať, iba symbolická oproti možnostiam žalobcu.

8. Počas výsluchu na pojednávaní žalobkyňa uviedla, že keď chodila do banky platiť ten úver a pýtala sa, koľko tam je zostatok, tak oni jej sami povedali, že tam je vysoký úrok, že by bolo lepšie refinancovať tú pôžičku. Lenže jej nemohli dať refinancovať, lebo mala len opatrovateľské na babku, a to bolo málo. Pokúšala sa ju refinancovať v Prima banke, ale tiež jej bolo zamietnuté. Trápila ju tá pôžička. Tak kontaktovala združenie Fénix, aby jej pomohli. Lebo teraz, čo je tá ťažká doba, ako je tá korona, tak by to bolo dosť ťažké. Aj opatrovateľské jej padlo, lebo babka odišla do penziónátu. Takže aj o to

opatrovateľské prišla. Trápila ju tá pôžička, lebo sú to roky, čo nemusela splácať. V rokoch 2018 a 2019 mala deti, v tom čase mali 5 rokov a tretia dcéra mala 2 roky. Žila u mamy a potom dostala mestský byt. A taktiež s manželom mali vyhladený dom a manžel chcel zobrať hypotéku na rodinný dom, lenže keď išla do banky s ním, tak musela byť ako spoludlžníčka, lebo je jeho manželka. Nikde sa nedalo, v nijakej banke, aby tam nemusela figurovať. No lenže všade mu zamietli kvôli nej, lebo bola na úverovom registri zaznamenaná ako dlžníčka Poštovej banky, kde už súd vyhlásil, že tú pôžičku nemusí platiť, ale v papieroch ešte stále bola ako dlžníčka. Na otázku ako vnímala, že v rokoch 2018 a 2019 každý mesiac musela platiť sumu 111,- eur, uviedla, že to platila z opatrovateľského a málo jej zostávalo. No tak splácala úver, ktorý už ani splácať nemusela. No a 111,- eur mohla aj inak využiť, lebo má tri deti. Tak či už oblečenie deťom, deti chodili do škôlky, teraz už do školy, a tri deti potrebujú svoje.

9. Právny zástupca žalobkyne ďalej na pojednávaní uviedol, že ako aj vyplynulo z vylučku žalobkyne, tak v rokoch 2018, 2019, 2020 bola žalobkyňa vedená v úverovom registri, čo malo následne vplyv na jej kredibilitu a na jej status v rámci úverového registra, čo viedlo k zamietnutiu niekoľkých žiadostí o úver. Predložil súdu výpis z úverového registra a taktiež aj sťažnosť proti zápisu údajov v registri, ktorá bola adresovaná žalovanému, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa od mája 2018, čiže 4 mesiace po splatení istiny, mala byť podľa žalovaného v omeškaní so zaplatením niekoľkých splátok, rôzny počet dní omeškania, pričom evidoval stále zostávajúcu sumu úveru. Súčasne od roku 2019 od októbra 2019 evidoval dlh 4.322,- eur, ktorý bol po splatnosti tam uvádzaný počet dní. Z tohto vyplýva, že keďže ide o aktuálny výpis, že žalovaný ani potom, čo bol vydaný právoplatný a vykonateľný rozsudok OS Vranov nad Topľou, ktorý je spomínaný v žalobe, spätne neučinil žiadnu nápravu k tomu, aby žalobkyňa nebola evidovaná ako dlžník v čase, keď už reálne dlh žiadny neexistoval. Toto konanie donútilo žalobkyňu opätovne sa danou zmluvou zaoberať a dožadovala sa nápravy, aj sa dožaduje nápravy, je to prebiehajúci proces, ktorý vyplynul až potom, čo žalobkyňa nechala určitú dobu na nápravu, ale žalovaná tak neučinila.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, rozsudkom OS Vranov nad Topľou 11Csp/129/2019, platobnou históriou žalobkyne zo spisu 11Csp/129/2019, vyjadreniami strán sporu, vylučkom žalobcu, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 11Csp/129/2019-172 zo dňa 26. 02. 2020 vo veci žalobcov proti žalovanému o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 2.045,92 eur rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňu v 1. rade sumu 2.045,92 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.045,92 eur od 06. 07. 2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok), určil, že zmluva o úvere č. 1417362347 zo dňa 14. 03. 2014 uzavretá medzi žalobkyňou v 1. rade, žalobcom v 2. rade a žalovaným je neplatná (II. výrok), žalobcom priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok). Z odôvodnenia rozsudku vyplýva nasledujúce:

12. „69. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.045,92 eur z dôvodu neplatnosti zmluvy a rozhodnutie o určení neplatnosti zmluvy. 70. Súd po prejednaní veci zistil, že žaloba je dôvodná. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že k uzavretiu zmluvy medzi žalobcami a žalovaným platne nedošlo. 71. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania a to listinných dôkazov, obsahu úverového spisu žalobcov a vylučku žalobcov bol preukázaný celý mechanizmus uzavretia zmluvy o úvere, a to tak ako ho žalobcovia opísali v žalobe. 72. Najskôr bola podaná žiadosť, ide o bod 2 tlačiva označeného ako zmluva, ktorá neobsahovala všetky údaje, ktoré vyžaduje Zákon o spotrebiteľských úveroch. Až následne po schválení tejto žiadosti boli do bodu 4 doplnené všetky obligatórne náležitosti. Z výpovede žalobkyne v 1. rade vyplýva, že táto žiadala splátku do 100 eur, pričom v tlačive bola uvedená splátka 111,- eur. Uviedla tiež, že jej bolo avizované, že na vrátenie bude suma do 10.000,- eur, čo tiež nie je pravda. Skutočnosť bola tá, že celková čiastka, ktorú mali dlžníci vrátiť bola 13.050,96 eur. 73. Ako to vyplýva ide o predformulované obchodné podmienky bod 3.2 obchodných podmienok. Pracovník Poštovej banky prijal žiadosť o poskytnutie úveru z 11. 03. 2014. Keďže nemal kompetencie na schválenie úveru túto žiadosť poslal ďalej kompetentným osobám. Podľa bodu 3.2 obchodných podmienok následne dochádza k posúdeniu alebo schváleniu tejto žiadosti, čo sa realizuje mimo miesta, kde sa dáva žiadosť a až dodatočne. Až následne na základe tohto procesu mohlo dôjsť k doplneniu bodov do samotnej časti 4.1 zmluvy. Keďže bod 4 sa líšil od bodu 2 žiadosti, išlo o nový návrh zo strany žalovaného. Písomnú akceptáciu tohto nového návrhu žalobcovia neprijali, ako uviedli už nič ďalšie na žiadosti a ani zmluvu nepodpisovali. Na základe uvedeného je preto zrejme, že

k uzavretiu zmluvy platne v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení nedošlo. Zmluva je preto neplatná. Preto je žaloba v časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy č. 1417362347 dôvodná v celom rozsahu a súd jej preto vyhovel. 74. Zároveň z vyššie uvedeného a citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že veriteľ, teda žalovaný má nárok na vrátenie len bezdôvodného obohatenia, ktoré predstavuje výšku istiny úveru. Výška istina úveru bola 5.000,- eur, pričom žalobcovia uhradili celkovo sumu 7.045,92 eur, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania. Teda uhradili veriteľovi viac ako mali, a preto na strane žalovaného ako veriteľa došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 2.045,92 eur, ktoré je žalovaný povinný žalobcom vydať. Preto súd vyhovel žalobe čo do zaplata sumy 2.045,92 eur. 75. Je teda zrejmé, že jednostranný úkon „návrh zmluvy“ a jednostranný úkon „prijatie návrhu“ nie sú zhodné, keďže zo strany žalovaného došlo pri prijímaní návrhu k zmenám návrhu. Ustanovenie § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“) vychádza zo zásady, že prijatie návrhu (t. j. súhlas s návrhom) musí byť úplné. Podmienkou vzniku zmluvy preto je, aby návrh na jej uzavretie bol prijatý v celom rozsahu bez akýchkoľvek zmien a výhrad. V prípade, že odpoveď na návrh obsahuje zmenu obsahu (výhrady, dodatky, zmeny, ...), považuje sa za odmietnutie návrhu ako celku a za splnenia podmienok v § 43a ods. 1 OZ za nový návrh so zmeneným obsahom. Keďže k opätovnému prijatiu zmeneného návrhu zmluvy nedošlo, ako bolo v konaní preukázané nedošlo ani k platnému uzatvoreniu Zmluvy o úvere. 76. Pre úplnosť súd tiež poukazuje, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov aj z dôvodu, že zmluva neobsahuje náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), resp. ich uvádza zavádzajúco a nesprávne a to podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. písm. a) druh spotrebiteľského úveru - v súlade s písm. c) výslovné uvedenie adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, - v súlade s písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. 77. Na základe uvedeného preto súd žalobe, čo do vydania bezdôvodného obohatenia v sume 2.045,92 eur ako dôvodnej vyhovel.“

13. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami. Tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky.

14. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovršenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

16. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred

diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

17. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojich práv ustanovených osobitným predpisom v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11Csp/129/2019. V predmetnom konaní žalobkyňa voči žalovanému aktívne uplatňovala svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 2.045,92 eur s úrokom z omeškania, pričom bola v celom rozsahu úspešná. Z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 11Csp/129/2019 jednoznačne vyplýva, že súd priznal žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia na skutkovom a právnom základe, že žalobkyni bol predstretý nový návrh na uzavretie zmluvy o poskytnutí úveru bez toho, aby tieto nové návrhy prijala. Najskôr bola podaná žiadosť, ide o bod 2 tlačiva označeného ako zmluva, ktorá neobsahovala všetky údaje, ktoré vyžaduje Zákon o spotrebiteľských úveroch. Až následne po schválení tejto žiadosti boli do bodu 4 doplnené všetky obligatórne náležitosti. Z výpovede žalobkyne vyplýva, že táto žiadala splátku do 100,- eur, pričom v tlačive bola uvedená splátka 111,- eur. Uviedla tiež, že jej bolo avizované, že na vrátenie bude suma do 10.000,- eur, čo tiež nie je pravda. Skutočnosť bola tá, že celková čiastka, ktorú mali dlžníci vrátiť bola 13.050,96 eur. Išlo o predformulované obchodné podmienky bod 3.2 obchodných podmienok. Pracovník Poštovej banky prijal žiadosť o poskytnutie úveru z 11. 03. 2014. Keďže nemal kompetencie na schválenie úveru túto žiadosť poslal ďalej kompetentným osobám. Podľa bodu 3.2 obchodných podmienok následne dochádza k posúdeniu alebo schváleniu tejto žiadosti, čo sa realizuje mimo miesta, kde sa dáva žiadosť a až dodatočne. Až následne na základe tohto procesu mohlo dôjsť k doplneniu bodov do samotnej časti 4.1 zmluvy. Keďže bod 4 sa líšil od bodu 2 žiadosti, išlo o nový návrh zo strany žalovaného. Písomnú akceptáciu tohto nového návrhu žalobcovia neprijali, ako uviedli už nič ďalšie na žiadosti a ani zmluvu nepodpisovali. Na základe uvedeného je preto zrejmé, že k uzavretiu zmluvy platne v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení nedošlo. Zmluva je preto neplatná. Ak mal žalovaný v úmysle poskytnúť žalobkyni úver na základe iných podmienok, ako boli uvedené v žiadosti žalobkyne o poskytnutie úveru, mal uzatvoriť so žalobkyňou zmluvu, obsahom ktorých by boli jeho nové podmienky. Nepostačovalo iba vyplnenie údajov v bode 4. Ak teda žalovaný v bode 4 uvádzal iné údaje ako údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie úveru, išlo o nové návrhy, ktoré mala žalobkyňa prijať. Žalovaný teda nebol oprávnený sám jednostranne dopĺňať akýkoľvek podstatný údaj. Žalovanému nič nebránilo, aby svoje nové návrhy (už obsahujúce presnú, nie iba predpokladanú výšku úveru) na uzavretie zmlúv predstrel žalobkyni za účelom vyjadrenia písomných súhlasov žalobkyne s takýmito novými návrhmi. Keďže zo strany žalobkyne nedošlo k písomnému prijatiu nového návrhu v zmysle ustanovenia § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemohla platne vzniknúť ani zmluva o úvere. Preto súd prvej inštancie správne uzavrel, že predmetná zmluva medzi stranami sporu uzavretá nebola. Taktiež súd ešte doplnil, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov aj z dôvodu, že zmluva neobsahuje náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), resp. ich uvádza zavádzajúco a nesprávne a to podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. písm. a) druh spotrebiteľského úveru - v súlade s písm. c) výslovné uvedenie adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, - v súlade s písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

18. Právoplatným ukončením konania vo veci samej na Okresnom súde Vranov nad Topľou, sp. zn. 11Csp/129/2019 bol naplnený predpoklad úspešného porušenia práva, resp. povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie. Bol to žalovaný, ktorý koncipoval obsah formulárovej zmluvy o úvere zo dňa 14. 03. 2014, ktoré súd vyhodnotil ako absolútne neplatné z dôvodu, že nebol dodržaný zákonný postup uzatvorenia spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, ako opísal tunajší súd v označenom rozsudku a taktiež že zmluva neobsahuje náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, resp. ich uvádza zavádzajúco a nesprávne. Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Má právo, aby mu na podpis bola predložená taká zmluva, ktorá obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z.; zmluvy v obdobných prípadoch bez výnimky koncipuje dodávateľ. Možnosť domáhať sa primeraného zadostučinenia tak nemôže byť odmietnutá len s poukazom na sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy“ (pozri rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/111/2018 zo dňa 18. 10. 2018 bod 10 odôvodnenia).

19. Keďže výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, súd v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Z hypotézy právnej normy v časti, na základe ktorej možno priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákonom č. 250/2007 Z. z.) a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva, alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká konkrétna majetková ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

20. Vyhodnotiac všetky okolnosti prípadu súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000,00 eur v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Súd bral do úvahy tú skutočnosť, že žalobkyňa si na ochranu svojich práv musela nájsť právneho zástupcu z radov advokátov a následne v súdnom konaní sa ako spotrebiteľ domáhať voči žalovanému ako dodávateľovi vydania finančných prostriedkov, o ktoré sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil. Žalobkyňa úver splácala a nebyť tejto jej obrany a aktívneho konania, tak žalovaný sa na jej úkor obohatí ešte vo väčšom rozsahu. Súd zohľadnil skutočnosť, že absolútnu neplatnosť predmetnej zmluvy o úvere zavinil žalovaný ako dodávateľ, ktorý na základe ním vopred vyhotovených formulárových zmlúv riadil proces uzatvárania zmluvy so žalobkyňou ako spotrebiteľom, avšak nerešpektoval rozdelenie tohto procesu na fázu návrhu a na fázu jeho akceptácie, čo malo za následok neplatnosť zmluvy o úvere. Ďalej súd zohľadňoval aj skutočnosť, že na strane žalovaného na základe absolútne neplatnej úverovej zmluvy reálne došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne a to na základe zmluvy o úvere zo dňa 14. 03. 2014 vo výške 2.045,92 eur. Taktiež súd zohľadnil skutočnosť, že napriek tomu, že súd právoplatným rozsudkom rozhodol, že úverová zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná, v Spoločnom registri bankových informácií sa stále nachádzajú informácie ohľadom žalobkyne za obdobie od 10/2019 do 3/2020 s označením „zosplatnený úver“ s počtom nesplatených splátok 1, s rôznym počtom dní po splatnosti, s rôznou dĺžnou čiastkou. Na základe tejto skutočnosti žalobkyňa spolu s manželom nemohli dostať úver v žiadnej banke a skomplikovalo im to ich životnú situáciu tak, že napriek tomu, že si mysleli, že vec už je vyriešená, opätovne sa museli zaoberať tým, aby došlo k výmazu týchto údajov z tohto registra. Preto pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ako nemajetkovej ujmy súd považoval za dôvodné zohľadňovať satisfakčnú, ale hlavne tiež sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorej podstatou je odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Súd je tak toho názoru, že celková suma 1.000,00 eur ako finančné zadosťučinenie je primeraná pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľa a súčasne žalovaného sankcionuje tak, že svojím účinkom prispieva k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom. Vzhľadom na konkrétne okolnosti súdenej veci tak priznaná suma 1.000,00 eur, zodpovedá zákonom akcentovanej ochrane spotrebiteľa, a má aj dostatočnú sankčnú funkciu, aby žalovaný od obdobného konania v budúcnosti upustil. Na druhej strane, nemá to však byť prostriedok neprimeraného obohatenia pre spotrebiteľa. Žalobkyňa sa síce snažila odôvodniť požadovanú sumu vo výške bezdôvodného obohatenia žalovaného, t. j. 2.045,92 eur tým, že žalovaný je v dobrej finančnej kondícii a požadovaná suma je iba symbolická vzhľadom k možnostiam žalovaného a že žalovaného je potrebné odradiť od podobných praktík v budúcnosti, avšak súd je toho názoru, že požadovaná suma 2.045,92 eur by mohla byť skôr vnímaná ako neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Na druhej strane, súd nesúhlasil ani s názorom žalovaného, že postačí finančné zadosťučinenie v symbolickej výške, keďže žalovaný už bol potrestaný bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Súd preto priznal finančné zadosťučinenie vo výške 1.000,- eur, ktoré považuje v danom prípade za primerané vzhľadom na všetky okolnosti a činnosť, ktorú musela žalobkyňa vyvinúť, aby sa svojho práva domohla. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a zároveň je aj sankciou postihujúcu žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal.

21. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

22. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V prejednávanej veci výška plnenia závisela od úvahy súdu. Úspech sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobkyňa bola plne procesne úspešná, lebo mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu, preto má právo na plnú náhradu trov konania iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Podľa rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove, konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove, napríklad sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28. 01. 2019, 24Co/49/2017 zo dňa 22. 02. 2018, 18Co/92/2018 zo dňa 16. 01. 2019).

25. O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.